

PODPORA ZELENÉHO PRŮMYSLU: Strategie a přístupy k dotacím pro dekarbonizaci

04.04.2024 – *Economia*

Fungování modernizačního fondu, vodíková strategie a její financování, chybějící roadmapa pro investory, větší podpora výzkumu a vývoje nebo srovnání dotací z Evropské unie na „zelenou“ tranzici. Všechna tato témata zazněla dne 4. dubna 2024 na panelové diskusi v prostorách společnosti *Economia* na téma PODPORA ZELENÉHO PRŮMYSLU: Strategie a přístupy k dotacím pro dekarbonizaci. Panelisté z řad veřejného, soukromého a odborného sektoru se zaměřili na klíčové výzvy a příležitosti, které stojí před průmyslem v nejbližších letech, ale také ty, kterým čelí již nyní.

Tereza Nislerová, ředitelka pro Evropské fondy ze společnosti ORLEN Unipetrol, která byla garantem této panelové diskuze, mluvila o nedostatečné podpoře a strategickém plánování vodíkových technologií ze strany státu. Naproti tomu Marian Piecha, vrchní ředitel sekce fondů EU z Ministerstva průmyslu a obchodu, obhajoval současný přístup Evropské unie, který klade důraz na výzkum a vývoj. Zdůraznil, že EU se snaží podnítit inovace a mezioborovou spolupráci, zejména v oblasti vývoje elektrolyzérů, které jsou klíčové právě pro výrobu vodíku a zároveň vyjádřil obavy ohledně vysokých nákladů spojených s výrobou bezemisního vodíku. Upozorňoval také mimo jiné na potřebu realistického stanovování cílů tak, aby nebylo nutné neustále spoléhat na dotace.

Na diskusi k vodíkové problematice z odborného hlediska samozřejmě reagovala další panelistka diskuze, paní Veronika Vohlídková, členka představenstva & výkonná ředitelka České vodíkové technologické platformy (HYTEP) a zdůraznila, že ačkoliv je vodík drahý a jeho výroba z obnovitelných zdrojů energie OZE nebude jednoduchá, existuje prostor pro zlevnění a možnosti jeho podpory.

Ondřej Ptáček, ředitel Public Sector & ESG Strategy Advisory, PricewaterhouseCoopers, s.r.o. poukázal na to, že vodík je jedna z komponent širšího úsilí o dekarbonizaci. Zároveň akcentoval potřebu pečlivého plánování a koordinace povolovacích procesů, aby bylo možné efektivně využívat go-to zóny a dosáhnout zmírnění dopadů geografické indispozice České republiky. Zmínil, že zatímco Německo již pracuje na implementaci své vodíkové strategie, která zahrnuje sběr podnětů od firem a zahajuje konkrétní pilotní projekty, Česká republika stále diskutuje o prioritách a koncepcích. Pan Ptáček poukázal na důležitost určení priorit a efektivního směřování finančních zdrojů k projektům, které posunou Českou republiku vpřed v oblasti konkurenceschopnosti a dekarbonizace. Zároveň zdůraznil, že pro firmy je klíčová jasná návratnost investic a směřování peněz do oblastí, které ekonomicky posílí jejich postavení.

Z finančního hlediska byly diskutovány různé způsoby financování zelené transformace, včetně emisních povolenek, soukromého sektoru a různých typů úvěrů. Petr Holub, vrchní ředitel sekce ochrany klimatu Ministerstva životního prostředí představil odhady, podle kterých by celkové náklady na zelenou transformaci mohly dosáhnout až 3,5 bilionu korun, s tím, že část by mohla být financována prostřednictvím emisních povolenek a soukromého sektoru. Petr Holub mimo jiné představil nově vznikající odbor Dekarbonizace ekonomiky, což signalizuje zvýšenou pozornost vlády věnovanou potřebě urychlit proces snižování emisí skleníkových plynů. Tento krok představuje závazek České republiky k implementaci konkrétních opatření a projektů zaměřených na dekarbonizaci a podporu udržitelného rozvoje.

Během diskuse byla také zmíněna absence jasné roadmapy do roku 2030, která by investorům poskytovala přehled o plánovaných investicích a směřování České republiky v oblasti obnovitelných zdrojů a dekarbonizace. Tato roadmapa by investorům umožnila lépe plánovat své investice a rozvíjet projekty v souladu s dlouhodobými cíli země.

Diskutující se všeobecně shodli na tom, že vodík má klíčový potenciál nejen v energetice, ale i v dopravě a průmyslu. Zdůrazněna byla potřeba akce a přechodu od slov k činům, jak uvedla Tereza Nislerová, poukazujíc na to, že čas na čekání už uplynul a nyní je třeba jednat rychle a efektivně v souladu s platnou legislativou.

I tato panelová diskuze otevřela řadu klíčových témat, které je nutné řešit v kontextu přechodu na udržitelnější energetické hospodářství. Od technologických inovací přes legislativní a finanční podporu až po mezinárodní srovnání, strategické plánování, výrobu a využitím vodíku, financování a legislativní podporu v rámci Evropské unie a České republiky. Ale jedno je jasné, pro průmyslové firmy je klíčová návratnost investic a směřování financí do těch oblastí, které ekonomicky posílí postavení společnosti.